

چکیده

کتاب شریف جواهرالکلام همواره مورد توجه جامعه فقهی و حقوقی ما قرار داشته و دارد، این کتاب از متقن ترین و قوی ترین کتب فقهی چند قرن اخیر در فقه امامیه به شمار می آید. در نوشتار حاضر مباحث مربوط به عقد مهم شرکت با تکیه بر آراء این کتاب برای بررسی انتخاب شده و مورد بررسی قرار گرفته اند. مفهوم اصطلاحی شرکت یکی از مباحث اختلافی است اما، بنابر تعریف صاحب جواهرالکلام، شرکت عبارت است از اجتماع حقوق مالکان متعدد در یک مال به نحو مشاع». صاحب جواهر شرکت را در مقام یکی از عقود معینه تعریف نموده است، در حالی که قانونگذار با وجود عقد خاص دانستن شرکت در ماده ۵۷۱ قانون مدنی، به تقلید از مشهور فقهاء در تعریف شرکت به معنای عام آن توجه نموده است. از دیگر مباحث مطروح، صحت و بطلان انواع شرکت مدنی بر حسب آورده می باشد، که مشهور فقهاء از جمله صاحب جواهرالکلام تمام موارد آن را به استثنای شرکت عنان (شرکت در اموال) باطل می دانند، در حالی که سکوت قانونگذار و عدم وجود نص قانونی در این خصوص، سبب تفسیر حقوقدانان مبنی بر صحت آنها به غیر از شرکت مفاوضه به جهت عدم معین بودن موضوع آن شده است. از جمله دستاوردهای این نوشتار قول به صحت برخی شرکت ها که در فقه امامیه غیر معتبر شناخته شده تقویت گردیده است.

واژگان کلیدی: جواهرالکلام، عقد شرکت، مال مشاع.